

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 370
van **FRANCESCO VANDERJEUGD**
datum: 13 februari 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Landbouwsector - Digitalisering

Professor Berckmans van de KU Leuven betreurt dat Vlaamse boeren nog veel te weinig gebruik maken van nieuwe technologieën. Hij en zijn onderzoeksteam heeft een resem applicaties ontwikkeld die stilaan hun weg naar de stallen vinden, helaas blijkt dat meer het geval te zijn in het buitenland dan in Vlaanderen zelf. Eén van de voorbeelden betreft camera's die het gedrag van vleeskippen in de gaten houden en de verdeling van de dieren in de stal monitoren. Dat kan bijdragen tot een gezonder en productiever dier.

1. Hoe staat de minister tegenover de vaststelling dat Vlaanderen minder dan het buitenland blijkt in te spelen op het aanwenden van nieuwe technologieën?
2. Beschikt de minister hieromtrent over cijfergegevens die aantonen dat Vlaanderen inderdaad achterloopt op onze buurlanden?
3. In welke mate is de vergrijzing van onze landbouwpopulatie hiervoor verantwoordelijk?
4. Hoe schat de minister de impact van de schaalvergroting in op de toepassing van nieuwe digitale technologieën in de land- en tuinbouw?
5. Wat wordt er vanuit het beleid ondernomen om de digitalisering in Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven te stimuleren en de mogelijke baten voor het bedrijf ervan te benadrukken?

ANTWOORD

op vraag nr. 370 van 13 februari 2017

van **FRANCESCO VANDERJEUGD**

- 1-2. Net als in het buitenland spelen Vlaamse landbouw- en tuinbouwbedrijven in op nieuwe technologieën. Uit een bevraging bij de landbouwers die deel uitmaken van het Landbouwmonitoringsnetwerk blijkt dat 43% van de bedrijven een vernieuwing doorvoerde in de jaren voordien. Dat hoge cijfer wijst op een continu verbeteringsproces op de bedrijven, met name in de bedrijfsprocessen, onder andere door automatisatie.
3. Uit diezelfde bevraging blijkt dat de gemiddelde leeftijd hoger is bij bedrijven die niet innoveerden in vergelijking met bedrijven die dat wel deden. De jongste landbouwers innoveerden vaker op het bedrijf, terwijl de bedrijfsleiders ouder dan 45 jaar dat vaker niet deden.
4. Bedrijven die een innovatie doorvoerden, bleken gemiddeld een grotere Standaard Output (SO) te hebben in vergelijking met bedrijven die dat niet deden: 389.650 euro t.o.v. 297.507 euro. Bedrijven die niet innoveerden, zijn vaker aanwezig in de laagste SO-klassen (< 300.000 euro).
5. Het Vlaams landbouwinvesteringsfonds (VLIF) stimuleert de 'digitalisering' van de Vlaamse landbouw met de VLIF-maatregelen: 'VLIF-investeringssteun voor land- en tuinbouwbedrijven' en 'VLIF-projectsteun voor innovaties in de landbouw'. Sinds de opstart van het nieuwe VLIF-systeem in januari 2015 wordt precisielandbouw als één van de thema's naar voren geschoven. Het VLIF ondersteunt (30% subsidie) zowel eenvoudige toepassingen, zoals bestuurdersassistentie/automatische sturing, als meer geavanceerde toepassingen zoals 'variabele dosistechnologie'. Bij deze laatste wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van online sensoren die de bemestingstoestand, de ziektedruk en de toestand van het gewas meten (bv. drones in de akkerbouw/fruitteelt, plantsensoren in de glastuinbouw) en 'automatisch monster- en analysesysteem voor melkparameters'.

In uitvoering van het derde plattelandsontwikkelingsprogramma geeft het Departement Landbouw en Visserij ook subsidies voor het uitvoeren van demonstratieprojecten met als doel land- en tuinbouwers te sensibiliseren om innovatieve, duurzame methoden of technieken op hun bedrijven toe te passen. Eind 2016 keurde ik vijf tweejarige demonstratieprojecten goed om de mogelijkheden en concrete toepassingen van Smart Farming, zoals precisielandbouw en Precision Livestock Farming, te demonstreren. Twee projecten gaan over plaatsspecifieke aansturing in de akkerbouw en de groenteteelt. De andere drie projecten gaan over gezondheidsmonitoring via beeldtechnologie bij vleeskuikens (het onderwerp waarover sprake is in de vraag; de KULeuven is partner in dit project), gezondheidsmonitoring via geluidstechnologie bij vleesvarkens en elektronische identificatie voor individuele dieropvolging in de varkenshouderij.

Ook via operationele groepen in het kader van het Europees partnerschap voor innovatie (EIP) zoeken land- en tuinbouwers, adviseurs, onderzoekers, ondernemers en/of andere actoren oplossingen voor een bepaald vraagstuk en werken ze samen aan concrete innovaties. In 2016 zijn twee operationele groepen rond smart farming (Controlled Traffic Farming en SOCROSense) gestart.

Het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) tenslotte heeft verschillende initiatieven lopen om de digitalisering maximaal te stimuleren en besteedt aandacht aan de implementatie van de digitale precisielandbouw.

Zo maakt ILVO deel uit van het Europese thematische netwerk 4D4F (Data Driven Dairy Decisions For Farmers), waarbij ingezet wordt op het gebruik van sensoren en data in de melkveehouderij. Dit project brengt alle stakeholders – melkveeboeren, landbouwadvisers, dierenartsen, technologieproducenten en wetenschappers – samen in een netwerk om de innovatiekloof te dichten. Anders dan in andere projecten worden landbouwers in dit type projecten niet enkel bevraagd naar hun noden of worden onderzoeken niet enkel getest of gedemonstreerd op praktijkbedrijven. De landbouwers zijn echt partner, staan centraal in het project en worden betrokken in een reëel participatief proces.

Via het project 'IOF2020 Internet of Food & Farm' wil ILVO in Vlaanderen door de toepassing van digitale technologie landbouw en voeding transformeren naar slimme netwerken van geconnecteerde objecten. Reeds gevalideerde technologie wordt omgevormd of opgeschaald om ze dichterbij een feitelijke marktintroductie in de voedings- en landbouwsector te brengen. Dat gebeurt opnieuw participatief en lerend, in pioniersgroepen rond één toepassing of case. Zo een use case-groep bevat een onderzoekscentrum, technologieproducenten en kritisch experimenterende eindgebruikers uit de agrovoedingssector.